

PR industrija ima dugu i prljavu istoriju pomaganja velikim zagađivačima u podsticanju sumnji u nauku o globalnom zagrevanju. Ipak, u Evropi PR taktike su suptilnije u odnosu na otvoreno poricanje klimatskih promena u nekim delovima sveta. Većina kompanija u Evropi, barem deklarativno, ima potrebu da se bavi problemom klimatskih promena. Ali postoji jaz između onoga šta kažu i onoga što rade.

PR struka je sve osjetljivija na kritike zbog etičke prakse povezane sa klimatskim promenama. Najveća svetska PR kompanija, Edeleman, našala se na udaru u SAD zbog rada za moćne kompanije koje poriču klimatske promene Američki naftni institut i Keystone gasovodne kompanije povezane sa destruktivnim Alberta projektom.

Gardijan je 2014. objavio da je deset vodećih PR kompanija izjavilo da više neće predstavljati kompanije koje poriču klimatske promene ili one koje lobiraju protiv regulative u ovoj oblasti.

Šta kažu, a šta rade

Burson Marsteller, jedinica kompanije WPP, obavezala se da neće predstavljati klijente koji negiraju klimatske promene. Međutim, zastupaju ExxonMobile, koji nastavlja da finansira grupe koje osporavaju nauku o klimatskim promenama.

Nemačka PR firma Hering Schuppener, takođe deo WPP grupe, upravljala je kriznim komunikacijama za Volkswagen nakon afere sa štetnim emisijama.

Weber Shandwick izjavljuje da neće podržati napore da se ometaju propisi za smanjenje emisija gasova staklene bašte i standardi obnovljive energije. Ali oni u Briselu predstavljaju Međunarodnu asocijaciju proizvođača nafte i gasa (članice proizvode polovinu evropske nafte i gasa, lobirala protiv strožih fraking pravila), Platformu nulte emisije (najmoćniji lobi za izdvajanje i skladištenje ugljen-dioksida) i Fuels Europe.

Edelman je 2015. objavio da više neće zastupati klijente koji negiraju klimatske promene, proizvođače uglja i grupe koje šire dezinformacije o globalnom zagrevanju. Međutim, Edelman predstavlja: ExxonMobil i Chevron; Asocijaciju proizvođača biljnog ulja FEDIOL, koji podržava interes za uništavanje šuma.

Cambre Associates kaže da radi na tome da principi održivog razvoja budu integralni deo svega što rade. S druge strane, lobira za ozloglašenu kompaniju Koch Industries, koja je optužena za milionsko finansiranje grupa koje osporavaju nauku o klimatskim promenama.

Agenda klimatskih kriminalaca

Zajedničke teme u klimatskim lobiranjima mogu se podeliti u dve kategorije:

Blokiranje klimatske akcije

Predstavljanje lažnih rešenja koja omogućavaju kompanijama da nastave uobičajeno poslovanje, ali sa zelenim sjajem (skladištenje CO₂ i agrogoriva)

Ključne EU PR firme sa klimatski najdestruktivnijim klijentima

Flesihmann Hillard, jedna od najvećih PR kompanija u svetu, sa 111 kancelarija širom sveta, sa sloganom „Moć istine“.

Klijenti među velikim zagađivačima, između ostalih: Barclays Capital, JP Morgan, HSBC, Morgan Stanley, Monsanto Europe, ExxonMobil, BP, GE, Credit Suisse, Eurogas, GIE, Bayer, Lukoil, IGU, GERG, MARCOGAZ, BNP Paribas, Shell, Statoil, ENI. Novi klijent je NIS, Naftna industrija Srbije.

Godišnja lobi potrošnja: 6.250.000 – 6.499.000 evra

gplus Europe ima veliki broj rudarskih i energetskih kompanija u svom portfoliju, a među najznačajnijim su Gazprom i Vlada Maroka.

Godišnja lobi potrošnja: 3.000.000 – 3.249.000 evra

Klijenti među velikim zagađivačima, između ostalih: Archer-Daniels-Midland, Gazprom Export, Diversified Energy Communications (Gazprom), NIS, AngloAmerican, Rio Tinto, Glencore International, South Stream Transport, ExxonMobil, Repsol, Shell, Alcerolmittal, ENI.

FTI Consulting je globalna PR firma sa sedištem u Vašingtonu i kancelarijama u 27 zemalja. Njen najveći klijent je Shell Gas Europe, asocijacija nekoliko najvećih svetskih zagađivača – Chevron, Shell, Statoil, Total – koji promovišu fraking.

Godišnja lobi potrošnja: 1.750.000 – 1.999.999 evra

U Izveštaju je navedeno više studija slučaja, sa primerima PR kampanja za velike zagađivače.

Klimatski fajl: Gas kao most koji ne vodi nigde

Klijent: GasNaturally

PR firm: Flesihmann Hillard, Brisel

Trošak lobiranja: 420.000 evra

GasNaturally je trgovinska asocijacija sastavljena od šest evropskih i međunarodnih gasnih lobističkih grupa: Međunarodna asocijacija proizvođača nafte i gasa (IOGP), Eurogas, Evropska grupa za istraživanje gasa (GERG), Gasna infrastruktura Evropa (GIE), Internacionalna gasna unija (IGU) i Marcogaz. Članice su povezane sa svim aspektima istraživanja, skladištenja, maloprodaje i distribucije prirodnog gasa.

GasNaturally se ne pojavljuje kao klijent u registru Flesihmann Hillard ali dele istu adresu. Takođe, na sajtu Flesihmann Hillarda stoji da je GasNaturally ovlastio Flesihmann Hillard u 2013. da unapredi kampanju podizanja svesti u EU o upotrebi gasa, ekonomskim i benefitima za životnu sredinu.

FH je pomogao da GasNaturally uspešno lansira događaj pod nazivom Gasna nedelja, u

aprili 2013.u Evropskom parlamentu.

PR strategija za GasNaturally je da predstavi gas kao deo energetske tranzicije, što podrazumeva udaljavanje od fosilnih goriva, ali bez insistiranja na ključnoj ulozi u budućnosti. GasNaturally u viziju uključuje gas iz škriljaca kao i konvencionalni gas.

Klimatski fajl: Prvo otopi Artik, onda ga buši

Klijent: Gazprom

PR kompanija: gplus Europe

Trošak lobanja: Gazprom Export 100.000 - 199.999 evra

Diversified Energy Communications (Gazprom) 50.000 - 99.999 evra

NIS 50.000 - 99.999 evra

Sa gotovo polovinom poznatih globalnih rezervi, Gazprom je najveći svetski proizvođač gasa i najveći snabdevač u Evropi. Ruska država je vlasnik 50 odsto kompanije, i Gazprom ima monopol ne samo na samu proizvodnju, već je i vlasnik najvećih sistema za prenos i skladištenje. Ogranak Gazprom Neft angažovan je na eksploataciji artičke nafte i gasa.

Gazprom je peti najveći emiter gasova sa efektom staklene baštne.

PR firma gplus predstavlja Gazprom od 2007. Takođe predstavlja i Kremlj.

Gazprom ima najveći svetski profit, objavio je New York Times, uz opasku da je u kompaniji raširena korupcija usmeravana iz Kremlja.

Od nedavno klijent gplus je NIS, u kome Gazprom Neft ima kontrolni udio. NIS je jedna od najvećih vertikalno integrisanih naftnih i gasnih kompanija u regionu jugoistočne Evrope.

Nedavno je otvorena izložba „Hajde da istražimo Arktik“. Njegov kontrolni akcionar Gazprom Neft i Lukoil sklopili su savez sa ciljem eksploatacije arktičkih fosilnih goriva. Topljenje Arktika otvorilo je nove poslovne mogućnosti. „Arktik ostaje prioritet za našu kompaniju“, prokomentarisao je Aleksander Dyukov, izvršni direktor Gazprom Nefta. „Do sada teritorija Arktika ostaje nedovoljno isražena, iako, korak po korak, ostvarujemo progres svake godine“. Gazprom Neft ima dva funkcionalne naftne bušotine na ruskom delu Arktika, plan je da ih bude 36.

Kancelarija gplusa u Londonu održala je u oktobru 2014. „događaj Arktik“ o odgovornom ekonomskom razvoju polarnog regiona. Događaj je uključivao okrugli sto, sa brojnim gostima iz struke, nauke i diplomacije.

Zamenik bivšeg ruskog ministra energetike Vladimir Milov ocenjuje da Vladimir Putin na Gazprome gleda kao na krajanji izvor i atribut vlasti, što se vidi na osnovu primera upotrebe ruskog gasea kao alata spoljne politike. Gplus je u aprili 2014. uputio pismo evropskim narodima preteći da će prekinuti isporuke gasea Ukrajini.

Ovaj politički kontekst doveo je do toga da EU ispita monopol Gazproma i pokrene

Energetsku Uniju u EU kako bi smanjila svoju zavisnost od ruskog gasa. Gazprom se suočio sa optužbama komesara za konkurenčiju Margarete Vestager zbog monopola i cena, posebno u centralnoj i istočnoj Evropi. U svetu anti-trast optužbi, gplus je otpočeo brifing novinara u glavnom gradu EU.